

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD Den Haag

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2022-0000095176

Datum 19 april 2022
Betreft Betreft beantwoording vragen lid Van Baarle (DENK)
over bericht 'CBS past indeling rond migratie' aan

Hierbij zend ik u de antwoorden op de Kamervragen van het lid Van Baarle over bericht 'CBS past indeling rond migratie' aan. Deze vragen werden ingezonden op 22 februari 2022 met kenmerk 2022Z03332.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

C.E.G. van Gennip

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht 'CBS past indeling rond migratie aan na consultatie externe partijen' ?¹

Datum

19 april 2022

Onze referentie

2022-0000095176

Antwoord

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie op de nieuwe indeling rond migratie die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) voornemens is te gaan toepassen?

Antwoord

De WRR adviseerde in de publicatie 'Migratie en Classificatie: naar een meervoudig migratie-idiom' in 2016 om de term 'allochtoon' niet langer te gebruiken, omdat deze uitsluitende effecten sorteerde én in plaats daarvan de term (migratie)achtergrond te hanteren. Ook adviseerde de WRR de classificatie 'westers' en 'niet-westers' te verlaten. Mijn ambtsvoorganger heeft destijds in een brief aan uw Kamer² aangegeven het voorstel ten aanzien van de terminologie goed bruikbaar te vinden en dat over te nemen.

Naar aanleiding van ditzelfde WRR-advies is CBS een traject gestart om na te gaan welke categorisering de oude indeling 'westers' en 'niet-westers' zou kunnen vervangen. De indeling die CBS nu presenteert is gebaseerd op geografische herkomstgebieden, kent verschillende niveaus van nauwkeurigheid en komt daarmee tegemoet aan de eisen zoals die in 2016 door de WRR³ zijn gesteld bij de beoordeling van de geschiktheid van clusters en termen. Ik verwacht dat de nieuwe indeling dan ook goed bruikbaar is als basis voor beleidsinformatie.

Vraag 3

Kunt u aangeven op welke manier de overheidscorrespondentie en beleidsterminologie naar aanleiding van deze nieuwe indeling van het CBS zal worden aangepast?

Antwoord

Het CBS kiest voor de term 'migranten' om personen aan te duiden die buiten Nederland geboren zijn en voor 'kinderen van migranten' voor personen die in Nederland geboren zijn, en tenminste één in het buitenland geboren ouder hebben. De Rijksoverheid gaat echter – net zoals het CBS – over zijn eigen woorden en op dit moment is de keuze nog niet gemaakt of het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de terminologie van het CBS zal volgen, of dat de in 2016 door het CBS ingevoerde termen in gebruik zullen blijven, dan wel een variant hierop zal worden gehanteerd. Momenteel wordt er verkend wat de voor- en nadelen van het gebruik van de verschillende termen zijn. Ik wil de uitkomsten van die verkenning afwachten. Ik zal de verkenning samen met mijn visie hierop met de Kamer delen.

¹ Website CBS, 16 februari 2022, "CBS past indeling rond migratie aan na consultatie externe partijen", <https://www.cbs.nl/nl-nl/corporate/2022/07/cbs-past-indeling-rond-migratie-aan-na-consultatie-externe-partijen>

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2016-2017, 32 824, nr.176

³ WRR, Migratie en Classificatie: Naar een meervoudig migratie-idiom 2016, p. 60

Vraag 4

Kunt u aangeven hoe de nieuwe indeling van het CBS precies tot stand is gekomen, wat hierbij de afwegingen waren en wat de precieze input was van de gesprekspartners waarmee het CBS heeft gesproken? Wat was de precieze input van de politie?

Datum

19 april 2022

Onze referentie

2022-0000095176

Antwoord

Het CBS heeft onder andere in een aantal consultaties informatie ingewonnen over de bruikbaarheid van alternatieve indelingen die de verouderde classificatie in 'westers', 'niet-westers' en 'autochtoon' zouden kunnen vervangen. Het CBS is als kennisinstituut onafhankelijk in zijn wetenschappelijke en methodische afwegingen en ik heb geen inzicht in de afwegingen van het CBS, noch in de precieze input van deelnemers.

Vraag 5

Met welke gesprekspartners heeft het CBS over de nieuwe indeling gesproken?

Antwoord

Het CBS geeft in het web-artikel aan dat tijdens twee rondetafelgesprekken is gesproken met onder meer vertegenwoordigers van belangengroepen van migranten, de Wetenschappelijk Raad voor het Regeringsbeleid, ministeries, universiteiten, het NIDI, Pharos, consultancybureaus en de politie.

Vraag 6

Deelt u de mening dat iedere indeling langs lijnen van afkomst altijd ook de gemeenschappelijke identiteit zou moeten benadrukken, en dat het daarom dan ook van belang is om te spreken van 'Nederlanders' (het zogenoemde koppeltekenmodel)? Zo neen, waarom niet?

Antwoord

De kern van de kritiek die de WRR in 2016 uitte over de termen 'allochtoon', 'autochtoon', 'westers' en 'niet-westers' was dat zij negatieve connotaties hadden en daarmee een uitsluitende werking. De performatieve eisen die de WRR formuleerde⁴ bij het ontwikkelen van nieuwe clusterings en termen, sluiten hierop aan: termen zouden zo min mogelijk een uitsluitende werking moeten hebben, geen negatieve associaties moeten oproepen en zoveel mogelijk nevenschikkend en niet onderschikkend moeten zijn. Die eisen onderschrijf ik. De WRR kwam vervolgens na een gedegen onderzoek met het advies om de term 'achtergrond' te hanteren. Dit advies is destijds⁵ door het kabinet gevolgd. In de onder antwoord 3 genoemde verkenning van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zal worden afgewogen of het de voorkeur geniet om die termen nu (opnieuw) te vervangen.

Vraag 7

In hoeverre is een indeling waarin mensen worden geclassificeerd als 'migrant' of 'kind van een migrant' volgens u inclusief te noemen?

Antwoord

Dit aspect maakt onderdeel uit van de onder antwoord 3 genoemde verkenning. Ik wil de uitkomsten van die verkenning afwachten.

⁴ WRR, Migratie en Classificatie: Naar een meervoudig migratie-idioom 2016, p. 60

⁵ Tweede Kamer, vergaderjaar 2016-2017, 32 824, nr.176

Vraag 8

Deelt u de mening dat met iedere indeling rond herkomst terughoudend dient te worden opgetreden, en dat deze indeling bijvoorbeeld alleen gebruikt kan worden voor het vergroten van de kansengelijkheid, het vergaren van wetenschappelijke kennis en het wegwerken van achterstanden? Zo neen, waarom niet?

Datum

19 april 2022

Onze referentie

2022-0000095176

Antwoord

Ik ben het ermee eens dat terughoudendheid gepast is bij het verzamelen van informatie naar herkomst. Zorgvuldige afweging van dataverzameling naar herkomst en duidelijke communicatie over de context van publicatie van deze cijfers is van belang. Tegelijkertijd zijn dit soort inzichten naar herkomst onontbeerlijk voor een *evidence-based* beleidsontwikkeling en -evaluatie.